

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історіографії і джерелознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Видатні постаті України XX – XXI ст. в історіографічному дискурсі»

Освітня програма 032 Історія та археологія

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 01 Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “12” вересня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Видатні постаті України XX – XXI ст. в

	історіографічному дискурсі
Викладач (-і)	Кіндрачук Надія Мирославівна
Контактний телефон викладача	0950661599
Е-mail викладача	nadia_kindrachuk@ukr.net
Формат дисципліни	вибірковий курс
Обсяг дисципліни	30
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	

2. Анотація до курсу

В історії України залишили свій слід багато видатних багатогранних особистостей, які жили протягом ХХ – ХХІ ст. й уславилися в різних сферах діяльності. Серед них – державні і церковні діячі, науковці, митці культури, науки та освіти. Пам'ять про них увіковічено в монументах, меморіальних дошках та назвах вулиць багатьох міст України. Найбільше сторінки історії України ХХ – ХХІ ст. яскраво наповнені інформацією про життя і діяльність тих постатей, які зробили непосильний вклад в становлення та розбудову незалежної Української держави.

Курс «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» буде цікавим для дослідників творення незалежної Української держави, студентів гуманітарних факультетів та всіх тих, хто цікавиться історією України ХХ – ХХІ ст.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» вбачається у тому, щоб на основі аналізу наукової та науково-полярної літератури сформувані в студентів комплекс знань, вмінь та навичок з історії видатних особистостей України, їх особистих талантів та харизми, за допомогою яких вони досягли успіху в управлінні людьми, народом, державою, зробили неабиякі досягнення і значний вклад у розвиток соціально-політичної, економічної, культурно-мистецької, освітньо-наукової сфер життя України ХХ – ХХІ ст. і цим вплинули на подальший хід історичних подій.

4. Результати навчання (компетентності)

Студенти повинні *знати*:

- походження влади та її соціальну природу;
- генезис, принципи, інститути влади;
- історичні особливості формування політичної культури в Україні;
- роль української національної інтелігенції у суспільно-політичному житті України;
- значення інтелігенції в збереженні національної самосвідомості українців;
- історичну роль української інтелігенції ХХ – ХХІ ст. в боротьбі за встановлення демократичної, незалежної України.

У процесі опанування курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» студенти засвоюють передбачені програмою знання і на цій основі набувають необхідних вмінь і навичок для достатньо глибокого аналізу різноманітних подій, процесів і явищ зі сфери політичного, соціально-економічного, культурного життя України та робити відповідні власні судження і висновки.

Зокрема, студенти повинні *вміти*:

- вільно володіти понятійним та термінологічним апаратом навчальної дисципліни;
- визначати місце і роль виданих діячів політичного, культурного, освітньо-

наукового життя України на певному історичному етапі;

- узагальнювати досягнення українського народу у сфері культури в історичній ретроспективі, виокремлюючи внесок до скарбниці світового мистецтва;
- не лише викладати фактичний матеріал, а й здійснювати його аналіз;
- виділяти ключові пункти в матеріалі, що вивчається;
- аналізувати статистичні дані;
- працювати з першоджерелами, науковими публікаціями, різними документами, політичними програмами рекомендованою літературою;
- систематизувати свої переконання, відпрацювати навички наукової дискусії.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	Історія і археологія	2	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Андрей Шептицький духовний лідер українського народу	Лекція	1. Медвідь Ф. Митрополит Андрей Шептицький як духовний будівничий української нації. Політичний менеджмент. № 4, 2005. С. 167– 175.	2	2	4 міс.
Микола Міхновський як ідеолог українського націоналізму	Лекція	2. Турченко Ф.Г. «Харківський проект» Миколи Міхновського. Наукові праці і сторично го факультету	2	2	4 міс.

<p>Постать Євгена Коновальця у революційну добу 1917 – 1921 рр.</p>	<p>Лекція</p>	<p>ЗДУ. 2002. Випуск XV. С. 7–35.</p> <p>3. Воронець Л. Доба Євгена Коновальця. Нація і держава. 2011. 9 червня. № 21 (393). С. 3.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>4 міс.</p>
<p>В'ячеслав Чорновіл - найвідоміший український дисидент та борець за Українську незалежну державу</p>	<p>Лекція</p>	<p>4. Маньковська Р. Круглий стіл «Вячеслав Чорновіл: постать на тлі епохи (до 80-річчя від дні народження)». <i>Український історичний журнал</i>. 2018. № 3. С. 231 – 235.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Культурно-мистецький шлях Володимира Івасюка</p>	<p>Лекція</p>	<p>5. Падалка С. С. Україна 60-90-х років ХХ ст.: Державність в історичній площині тоталітаризму, незалежності. – К., 2000. – 390 с.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Алла Горська -</p>	<p>Лекція</p>	<p>6. Авер'янова Н. Мистецька</p>			

українська шістдесятниця, художниця, дисидентка	я	еліта України: Алла Горська в когорті шістдесятників. <i>Українознавство</i> . 2014. 1(17). С. 57–59.	2	2	4 міс.
Роль української діаспори на шляху здобуття та утвердження незалежності України.	Сем. зан.	7. Падалка С. С. Україна 60-90-х років ХХ ст.: Державність в історичній площині тоталітаризму, незалежності. – К., 2000. – 390 с	4	4	4 міс.
Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	Сем. зан.	8. Петровський В. В., Радченко Л. О., Семененко В. І. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: ВД "Школа", 2007.	4	4	4 міс.
Перші здобутки і перші втрати: Президент Леонід Кравчук	Сем. зан.	9. Литвин В. М. Україна на межі тисячоліть (1991–2000 рр.) / Україна крізь віки. – Т. 14. – К.: Альтернативи, 2000. – 360 с.	2	2	4 міс.
		10. Петровський В.			

Реформи та ілюзії: Президент Леонід Кучма	Сем. зан.	В., Радченко Л. О., Семененко В. І. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: ВД "Школа", 2007.	2	2	4 міс.
Українська помаранчева революція: надії та розчарування українців. Президентство Віктора Ющенка.	Сем. зан.	11. Недержавні тасмниці : нотатки на берегах пам'яті / Віктор Ющенко; літ. запис і упоряд. О. Зінченка. – Харків: Фоліо, 2014. – 511 с.	2	2	4 міс
Президент-втікач Віктор Янукович	Сем. зан.	12. Закон України від 4 лютого 2015 року № 144-VIII «Про позбавлення В. Януковича звання Президента України»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/144-19	2	2	4 міс.
Петро Порошенко і євроінтеграція в Україні	Сем. зан.	13. Порошенко — наймолодший президент України: https://www.volynnews.com/news/tabloid/poroshenko-naymolodshyy-prezydent-ukrayiny/	2	2	4 міс.

Знання термінологічного словника	Коло квіум у пись мовій форм і		2	2	4 міс.
Залік	У вигля ді тесту вання		2	2	4 міс.
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях (максимум 20 балів), написання контрольної роботи (максимум 10 балів), колоквиум (на знання термінів і понять) – максимум 10 балів, захист презентацій на обрані студентами теми (10 балів). «Других» 50 балів – це залікове тестування складене, в основному, на основі лекційних та семінарських занять.				
Вимоги до письмової роботи	Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 5 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, найважливіша хронологія подій, персоналістика. Окремі завдання із пропонування потрапляють студентам під час написання письмової роботи. Крім конкретних питань пропонуються також два розлогих.				
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми, займати чітку громадянську позицію				
Умови допуску до підсумкового контролю	Для допуску до підсумкового контролю (заліку) студент мусить захистити реферат (презентацію) з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку – мінімум 5 балів; отримати мінімальний задовільний бал за колоквиум – мінімум 5 балів, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів, а також засвоїти матеріали семінарських занять – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.				
7. Політика курсу					
Політика курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, написати колоквиум <u>у письмовій формі</u>). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування), недоброрядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.					
8. Рекомендована література					

1. Алексеев Ю. М., Кульчицький С. В., Слюсаренко А. Г. Україна на зламі історичних епох: Держ. процес 1985–1999 рр.: Навч. посіб. – К.: ЕксОб, 2000. – 296 с.
2. Авер'янова Н. Мистецька еліта України: Алла Горська в когорті шістдесятників. *Українознавство*. 2014. 1(17). С. 57–59.
3. Воронець Л. Доба Євгена Коновальця. *Нація і держава*. 2011. 9 червня. № 21 (393). С. 3.
4. Гентош Л. Митрополит Андрей Шептицький як засновник та меценат Національного музею у Львові: засади діяльності, пріоритети розвитку та історична спадщина. *Краєзнавство*, 2016. 1(2). С. 212 – 220.
5. Медвідь Ф. Митрополит Андрей Шептицький як духовний будівничий української нації. *Політичний менеджмент*. № 4, 2005. С. 167–175.
6. Маньковська Р. Крунлий стіл «Вячеслав Чорновіл: постатть на тлі епохи (до 80-річчя від дні народження)». *Український історичний журнал*. 2018. № 3. С. 231 – 235.
7. Медвідь Ф. Митрополит Андрей Шептицький як духовний будівничий української нації. *Політичний менеджмент*. № 4, 2005. С. 167–175.
8. *Міхновський М. І. Самостійна Україна М. І. Міхновський*; упоряд. Р. Коваль та ін.; ред. Р. Коваль. К.: Діокор, 2002. 80 с.
9. Негодяєва С.А. Особливості документальної повісті Івана Дзюби „Спогади і роздуми на фінішній прямій”. *Вісник Луган. нац. пед. ун.-ту ім. Т. Шевченка*. 2013. № 22 (281). С.115–122.
10. Панченко П. О. Релігійні конфесії в Україні в контексті історизму. – К.: Стилос, 2003. – 307 с.
11. Побережець Г. Творчий шлях Вячеслава Максимовича Чорновола. *Наукові записки*. Серія: історичні науки. 17. С. 110 – 115.
12. Турченко Ф.Г. «Харківський проект» Миколи Міхновського. *Наукові праці історично го факультету ЗДУ*. 2002. Випуск XV. С. 7–35.
13. *Studia methodologica (Творчість Дмитра Павличка)*. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. 30. 286 с.

Викладач: к.і.н., доц. Кіндрачук Надія Мирославівна